

របាយការណ៍ស្តីពី
ទីតាំងរណ្តៅសាកសពនៅស្រុកពញាក្រក

ភូមិស្ទឹងតូច ឃុំកក់

រណ្តៅសាកសពទំហំប្រហែល៣ម៉ែត្រការេចំនួនពីរ បច្ចុប្បន្នស្ថិតនៅខាងក្រោយប៉ុស្តិ៍នគរបាលឃុំ
កក់ ស្រុកពញាក្រក ប្រហែល៥ម៉ែត្រប៉ុណ្ណោះ ។ មានរណ្តៅសាកសពចំនួន១ផ្សេងទៀត
ស្ថិតនៅចម្ងាយ ប្រហែល២០ម៉ែត្រពីរណ្តៅទាំងពីរខាងលើ ។

ខាងក្រោមនេះជាការរៀបរាប់របស់សាក្សីឃើញហេតុការណ៍ និងសាក្សីប្រយោល

ផ្នែក សំអឿន ជាប្តីលិសប្រចាំឃុំកក់ និយាយថាជុំវិញបរិវេណមន្ទីរប៉ុស្តិ៍របស់គាត់ មានរណ្តៅ
សាកសពច្រើន ហើយរណ្តៅនីមួយៗពុំទាន់មាននរណាមកកាសឡើយ ។ សំអឿន
បានធានាចំពោះការដឹក

កាសរបស់ក្រុមធ្វើកោសល្យឆ្លងថានឹងជួបប្រទះគ្រោងឆ្លងដែលមានសភាពដើម ។

សុខ គន់ អាយុ៥១ឆ្នាំ បច្ចុប្បន្នជាគ្រូបង្រៀននៅសាលាបឋមសិក្សាឃុំដូនតី គឺជាអតីតជនរង
គ្រោះដែលត្រូវខ្មែរក្រហមនាំយកទៅសម្លាប់នៅរណ្តៅដែលដឹកស្រាប់នៅក្រោយប៉ុស្តិ៍នគរបាលប្រចាំឃុំ
កក់ ។ គន់ បានរៀបរាប់ថា កាលពីអំឡុងឆ្នាំ១៩៧៥ - ៧៧

គាត់គឺជាកម្មាភិបាលបម្រើការនៅពាណិជ្ជកម្ម ឃុំដូនតីខាងកើត ។ លុះមកដល់ឆ្នាំ១៩៧៨
គាត់ត្រូវខ្មែរក្រហមភូមិភាគនិរតីចាប់គាត់យកទៅសម្លាប់ ។ គន់ គឺជាមនុស្សពិការម្រាមដៃទាំងសងខាង
និងកំបុតប្រអប់ជើងឆ្មេងម្ខាងទាំងពីរកំណើត ។ គន់ ត្រូវបាន ចាប់ខ្លួននៅក្នុងខែមិថុនា ឆ្នាំ១៩៧៨
ជាមួយប្រជាជនក្នុងភូមិសំបូរ (បច្ចុប្បន្នភូមិទំនប់) ទាំងអស់ យក ទៅសម្លាប់នៅភូមិស្ទឹងតូច ឃុំកក់
ភូមិឡ ឃុំកោងកាង និងនៅត្រពាំងបូស្សី ឃុំកក់ ។ មូលហេតុនៃការ ចាប់នេះ គន់ បានរៀបរាប់ថា
មកពីខ្មែរក្រហមខាងនិរតីចោទប្រកាន់ថាជាខ្សែស្រឡាយជាមួយនឹង ប្រធានភូមិភាគបូព៌ា សោភ័ម
ហៅ ម៉ឺយ ហៅ សុវណ្ណ ព្រោះទីតាំងឃុំដូនតី គឺជាអតីតបន្ទាយដំរីនាំ របស់សោភ័ម ។

គន់ ត្រូវខ្មែរក្រហមខាងភូមិភាគនិរតីចំនួនពីរនាក់ដែលមានអាយុប្រហែល២០ឆ្នាំ
វាយនឹងដំបងពី លើក្បាលប៉ែកខាងក្រោយទម្លាក់ក្នុងរណ្តៅ ។ គន់ បន្ថែមថា
ពេលដែលគាត់ធ្លាក់ទៅក្នុងរណ្តៅហើយ កម្មា

ភិបាលទាំងពីរនាក់បានចុះទៅវាយគាត់បន្ថែមទៀតចំពីលើមាត់រណ្តៅ (មានស្នាមរហូតដល់សព្វថ្ងៃ) ។
គន់ គឺជាជនរងគ្រោះទី២ដែលត្រូវសម្លាប់ទម្លាក់រណ្តៅ ។ បន្ទាប់ពី គន់ សន្លប់បាត់ស្មារតី
ខ្មែរក្រហមបាន វាយមនុស្សជាច្រើនទៀតទម្លាក់ពីលើ ។ រយៈពេលក្រោយមក គន់ បានដឹងខ្លួន
ហើយបានវារចេញពីរណ្តៅ មកខាងក្រៅទៅជួននឹងកុម្មុយនិស្តយកំបាំងពីភ្នែកខ្មែរក្រហម ។ ពេលដែល

គន់ វារចេញ គឺចំពោះពេល ដែលខ្មែរក្រហមចេញទៅដឹកជញ្ជូនមនុស្សមកសម្លាប់ទៀត ។
រយៈពេលបីថ្ងៃក្រោយមក ទើប គន់ បានវារមកដល់ភូមិ
ហើយបានប្រាប់ដល់ប្រជាជនដែលជាខ្មែរស្រឡាយខាងសោកីមទាំងអស់ពិសភាព
ការណ៍ដែលបានកើតមកលើរូបគាត់ ។ យ៉ែម យុទ្ធ ជាអ្នកដែលបានជួយសង្គ្រោះ គន់ ដោយផ្ទាល់ ។
បច្ចុប្បន្ន យុទ្ធ គឺជាប៉ូលីសប្រចាំឃុំដូនតីដែរ ។ គន់
មិនបានចាំរណ្តៅដែលខ្មែរក្រហមវាយគាត់ទម្លាក់នោះ ទេ ប៉ុន្តែគាត់ចំណាំបានថា
មានរណ្តៅច្រើនណាស់ដែលស្ថិតនៅជុំវិញរណ្តៅដែលខ្មែរក្រហមវាយគាត់ ។ គន់ បាននិយាយទៀតថា
ប្រពន្ធ និងកូនរបស់គាត់ពីរនាក់ទៀត ត្រូវខ្មែរក្រហមសម្លាប់នៅក្នុងរណ្តៅតែ មួយជាមួយគាត់ ។

យាក់ អៀម បច្ចុប្បន្នមានទីលំនៅភូមិទំលាប់ ឃុំដូនតី រួមជាមួយកូនបង្កើតពីរនាក់ទៀតគឺ អូន
និង ពៅ ត្រូវខ្មែរក្រហមខាងភូមិភាគនិរតីដឹកតាមរថយន្តធំៗយកទៅសម្លាប់នៅភូមិស្ទឹងតូចដែរ
ប៉ុន្តែត្រូវ បានដោះលែងមកវិញបន្ទាប់ពីស៊ើបសួរដឹងថា អៀម
មានកូនប្រុសម្នាក់កំពុងបម្រើការនៅកងទ័ពមជ្ឈឹម ។ កូនប្រុសរបស់ អៀម ដែលធ្វើទ័ពនោះ
ត្រូវជាមិត្តភក្តិជាមួយនឹងយាតករដែលប្រុងនឹងសម្លាប់គាត់ ទម្លាក់រណ្តៅ ។ ប្តីរបស់ អៀម
ត្រូវខ្មែរក្រហមនាំយកទៅសម្លាប់មុនការនាំគាត់ទៅមួយថ្ងៃ ។ បច្ចុប្បន្នកូន ស្រីរបស់គាត់ឈ្មោះ អូន
មានអាយុ៣៣ឆ្នាំហើយ និងកូនប្រុសរបស់គាត់ឈ្មោះ ពៅ ក៏មានអាយុ ប្រហែលនឹង អូន ដែរ ។
អូន បាននិយាយធ្វើគ្រាប់តាមខ្មែរក្រហមទាំងពីរនាក់ថា “ពួកវានេះសុទ្ធតែជាកូន ចៅរបស់អាភីម
(សោកីម)” ។ អូន កាលនោះមានអាយុ១១ឆ្នាំ ។ គាត់បានឃើញមានរណ្តៅសាកសព
ច្រើនណាស់នៅក្នុងបរិវេណព្រៃភូមិស្ទឹងតូច
ប្រមាណឃើញមានសុទ្ធតែឈាមនៅពាសពេញដីទៀតផង ។

អ៊ឹម ញ៉ែម គឺជាកូនប្រុសរបស់ យាក់ អៀម
ដែលត្រូវខ្មែរក្រហមនាំយកទៅសម្លាប់ជាមួយគ្នា ប៉ុន្តែជិះឡានខុសគ្នា ក៏បាននិយាយដូច្នេះថា
“ខ្ញុំត្រូវខ្មែរក្រហមចាប់ចងនឹងខ្សែអង្រឹង និងចងមុខនឹង
ក្រមាំដែលច្រៀកជាពីរបីកំណត់នាំយកទៅកាន់រណ្តៅប្រុងសម្លាប់ ប៉ុន្តែពេលនោះ ត្រូវប្រធានកងរបស់
ខ្មែរក្រហមម្នាក់មិនស្គាល់ឈ្មោះបានស្រែកឲ្យកងឈ្នួលដែលជាយាតករឈប់សិន
ហើយក៏នាំយកគាត់មក កាន់កន្លែងមួយឆ្ងាយពីទីតាំងសម្លាប់ ព្រមទាំងបានប្រាប់ថា
“នេះជាសំណាងរបស់ឯងហើយ ព្រោះឯងមាន បងប្រុសធ្វើកងទ័ពនៅមជ្ឈឹម” ។ ស្ថិតក្នុងសភាពរំមួល
គាត់បានឮសូរសម្រែកស្រ្តីរងគ្រោះស្រែកនៅពេល ដែលខ្មែរក្រហមវាយទម្លាក់រណ្តៅ ។

ភូមិឡ ឃុំកោងកាង

នៅក្នុងភូមិឡ មានអណ្តូងទឹកចំនួន៥ ដែលខ្មែរក្រហមប្រើប្រាស់ជាទីតាំងសម្លាប់មនុស្ស ហើយ រហូតមកដល់សព្វថ្ងៃនេះ ពុំទាន់មាននរណាគាស់នៅឡើយទេ ។ រឿងរ៉ាវទាក់ទងនឹងការសម្លាប់មនុស្ស នេះ ត្រូវបានសាក្សីមួយចំនួននិយាយប្រាប់ដូច្នេះថា៖

នៅក្នុងអំឡុងឆ្នាំ១៩៧៥ - ១៩៧៧ អ្នកស្រុកភូមិឡ បានរស់នៅជាធម្មតា ប៉ុន្តែចាប់ពីឆ្នាំ១៩៧៨ មក ប្រជាជនភូមិឡទាំងអស់បានត្រូវជម្លៀសចេញពីទីតាំងស្រុកស្មោង ខេត្តកំពង់ធំ និងស្រុក កញ្ជ្រៀច ខេត្តព្រៃវែង ។ អ៊ឹម ទឹម ជាអតីតប្រជាជនមូលដ្ឋានរស់នៅក្បែរភូមិឡ ជាអ្នកបានឃើញដោយ ផ្ទាល់នូវសាកសពដែលទើបតែសម្លាប់ថ្មីៗដាក់អណ្តូង នៅពេលដែលគាត់បានដើរមករកបន្លែសម្រាប់ សហករណ៍ ។ ទឹម និយាយថា ពេលដែលខ្មែរក្រហមសម្លាប់មនុស្ស គឺពុំមានការអនុញ្ញាតឲ្យមានមនុស្ស ណាម្នាក់ដើរឆ្លងកាត់ឡើយ ។ ទឹម បន្ថែមថា ក្រោយពីការជម្លៀសរបស់ខ្មែរក្រហម ដូចរបស់អ្នកស្រុក ត្រូវរឹបអូសយកធ្វើជាមន្ទីរឃុំឃាំងបណ្តោះអាសន្ន និងខ្វះត្រូវរុះរើយកធ្វើអុសដុត ។

អណ្តូងទឹកតាខាំ ឬ អណ្តូងទឹកតាឆាយ
តាឆាយ គឺជាម្ចាស់អណ្តូងទឹកកាលពីមុនរបបខ្មែរក្រហមមកកាន់កាប់ ប៉ុន្តែបច្ចុប្បន្នអណ្តូងនេះ ត្រូវផ្អាកទៅលើឈ្មោះ ខាំ សារ៉ាយ ទៅវិញ ។ តាឆាយ គឺជាអ្នកបានឃើញសាកសពនៅក្នុងអណ្តូងនេះ តាំងពីពេលសម្លាប់បានចាប់ផ្តើមលើកទី១ និងបានឃើញម្តងទៀតនៅលើកទី២ គឺមានសាកសពពេញ ប្រាបទៅហើយ ។ ប៉ុន្តែគាត់ពុំបានឃើញការសម្លាប់ដោយផ្ទាល់ទេ ។ តាឆាយ បានសន្និដ្ឋានថា ជនរងគ្រោះ មានខ្លះជាកងចល័ត និងខ្លះទៀតជាទាហានបូព៌ា ។ សារ៉ាយ បន្ថែមថា គាត់ឃើញមានស្នាមឈាមនៅ ពាសពេញមាត់អណ្តូងនៅពេលដែលគាត់ចូលមកកាន់ផ្ទះនៅឆ្នាំ១៩៧៩ ។ អណ្តូងទឹកនេះ ត្រូវម្ចាស់ផ្ទះថៃ រក្សាទុករហូតមិនឲ្យមានការគាស់កកាយទេ ។ ប៉ុន្តែនៅពេលដែលមានការសុំដឹកគាស់នោះ គាត់បាន និយាយថា គាត់ពុំមានជំទាស់អ្វីឡើយ តែចាំបាច់ត្រូវធ្វើឡើងតាមប្រពៃណីគឺ សូត្រមន្តបង្ស័យកូលឲ្យបាន ត្រឹមត្រូវ ហើយការចំណាយលើបញ្ហានេះ គឺជាបន្ទុករបស់ក្រុមការងារ ។

អណ្តូងយាយ យ៉ាត់
យាយ យ៉ាត់ គឺជាម្ចាស់អណ្តូងនេះ ហើយបច្ចុប្បន្នស្ថិតនៅក្រោយទ្រង់ជ្រូករបស់គាត់ ។ យ៉ាត់ និយាយថា អណ្តូងរបស់គាត់នេះប្រហែលជាមានសម្លាប់ភាគច្រើនជាឆ្នាំហើយ

ព្រោះនៅពេលដែលគាត់ ត្រូវបំប្លែងមកកាន់ផ្ទះរបស់គាត់វិញកាលពីឆ្នាំ១៩៧៩
គាត់បានឃើញមានស្មៅតសក់ ក្រមាំ និងប្រដាប់ ប្រើប្រាស់របស់ស្រ្តីមួយចំនួនទៀត
ព្រមទាំងមានឈាមពាសពេញផង ។ គូន សារិន ជាកូនស្រីរបស់ យ៉ាត់ បានប្រាប់ថា
គាត់បានឃើញនៅក្នុងអណ្តូងមានពពុះដូចទឹកដាំពុះ ប៉ុន្តែគាត់គិតជាសាកសពដែលហើម
និងរលួយខ្លាំងមែនទែន ។ សារិន ទស្សនាហើយលំសប្តិឃើញអាក្រក់ៗណាស់
ដូចជាឃើញសាកសពដែលនៅ ក្នុងអណ្តូងនោះដើមមកប្របាប់កគាត់ជាដើម ។ យាយ យ៉ាត់
បានស្នើសុំឲ្យក្រុមការងារជួយចេញលុយកាក់
ខ្លះដើម្បីធ្វើពិធីបង្ស៊ីកូនជូនវិញ្ញាណក្ខន្ធម្នាក់ដែលបានស្លាប់ក្នុងអណ្តូងនេះ នៅពេលដែលមានការដឹកគាស់
របស់ក្រុមធ្វើកោសល្យវិថី ។

អណ្តូងយាយ ញ៉ា
ញ៉ា គឺជាម្ចាស់អណ្តូងទឹកដែលខ្មែរក្រហមសម្លាប់មនុស្សដាក់ ។ បច្ចុប្បន្នអណ្តូងទឹកនេះ
ត្រូវគាត់ដាំ ដើមល្អងចំនួន១ដើមពីលើ និងចាក់សំរឹមបំពេញបន្ថែមភាពក្រហេងក្រហូង ។ ញ៉ា
បាននិយាយដូច្នេះថា សាកសពដែលកប់នៅក្នុងអណ្តូងរបស់គាត់ ពុំបានធ្វើឲ្យគាត់ខ្លាចឡើយ
ហើយព្រមទាំងធ្វើឲ្យគាត់មាន ជំនឿថាបានប្រាប់លេខឆ្នោតគាត់ជាច្រើនលើកទៀតផង ។
នៅពេលថ្មីៗបន្ទាប់ពីថ្ងៃរំដោះខែមករា ឆ្នាំ ១៩៧៩ ញ៉ា
ទស្សនាហើយលំសប្តិឃើញខ្លាចដែលនៅក្នុងអណ្តូងរបស់គាត់លូកដៃចេញពីអណ្តូងមកសុំបាយ គាត់ហូប
និងឃើញចេញពីអណ្តូងមកទាំងហ្មងមកសុំបាយគាត់ ។ ញ៉ា បន្ថែមថា សាកសពទាំងអស់នេះ
មានភាគច្រើនបំផុតគឺជាទាហានរបស់ភូមិភាគបូព៌ា ព្រោះក្នុងសុបិន្តរបស់គាត់ឃើញសុទ្ធតែបុរសដែល
ស្លៀកតែខោខ្លីមួយប៉ុណ្ណោះ ។ ញ៉ា បានប្រាប់ថា
ទាហានដែលត្រូវសម្លាប់គឺសុទ្ធតែត្រូវដោះសម្លៀកបំពាក់ ចេញទាំងអស់ ។ គូនប្រុសរបស់ ញ៉ា ម្នាក់
ត្រូវគាត់អះអាងថាជាខ្មោចដែលកប់ក្នុងអណ្តូងរបស់គាត់មកសុំ នៅជាមួយ ។ ចំពោះអណ្តូងមួយនេះ
ម្ចាស់ផ្ទះពុំបានទាមទារអ្វីឡើយ គឺសុខចិត្តឲ្យក្រុមការងារគាស់មើល ដោយមិនបានហាមឃាត់ឡើយ ។

នៅមានអណ្តូងចំនួនពីរទៀត ដែលស្ថិតនៅជិតផ្ទះរបស់ ញ៉ា គឺប្រហែល៧ម៉ែត្រប៉ុណ្ណោះ ។ ញ៉ា
បាន អះអាងចំពោះរឿងរ៉ាវគ្រប់យ៉ាងថា
មានការជាប់ពាក់ព័ន្ធដូចគ្នានឹងអណ្តូងដែលស្ថិតនៅក្រោយផ្ទះរបស់ គាត់ដែរ ព្រោះ
គាត់បានឃើញមានខ្សែអង្រឹងជាច្រើនដុំស្ថិតនៅរាយប៉ាយកាន់ពីអណ្តូងរបស់គាត់រហូត
ដល់អណ្តូងដែលនៅជិតនោះ ។